
نشانی از آخرین بی‌نشان‌ها

شرح حال عالم عامل و عارف واصل
مرحوم حاج شیخ نجم‌الدین علی مقدادی اصفهانی (نخودکی)
شامل شرح حال، اشعار، کرامات و سخنرانی‌ها

با هیچ‌کس نشانی زان دلستان ندیدم
یا من خبر ندارم یا او نشان ندارد

به سعی و اهتمام:
حسنعلی مقدادی اصفهانی

نشانی از آخرین بی‌نشان‌ها

گردآورنده: حسنعلی مقدادی اصفهانی

- نشر جمهوری: چاپ اول ۱۴۰۳، شمارگان: ۵۰۰ نسخه
- شابک: ۷-۱۴۰-۴۶۸-۶۰۰-۹۷۸
- لیتوگرافی، چاپ، صحافی: ترنج
- صفحه‌آرایی و طرح جلد: گروه هنری جمهوری
- حق چاپ برای ناشر محفوظ است

سرشناسه:	اصفهانی، حسنعلی، ۱۳۲۱ - ۱۳۴۱
عنوان و نام پدیدآور:	نشانی از آخرین بی‌نشان‌ها: شرح حال عالم عامل و عارف و اصل مرحوم حاج شیخ نجم‌الدین علی مقدادی اصفهانی (نخودکی) شامل شرح حال، اشعار، کرامات و سخنرانی‌ها / گردآورنده: حسنعلی مقدادی اصفهانی.
مشخصات نشر:	تهران: نشر جمهوری، ۱۴۰۱
مشخصات ظاهری:	۲۴۸ ص: ۱۴۰ - ۴۶۸ - ۶۰۰ - ۹۷۸
شابک:	۷-۱۴۰-۴۶۸-۶۰۰-۹۷۸
وضعیت فهرست‌نویسی:	فیا
یادداشت:	این کتاب در سال‌های مختلف توسط ناشرین مختلف منتشر شده است.
یادداشت:	کتابنامه به صورت زیرنویس.
موضوع:	اصفهانی، حسنعلی، ۱۳۲۱ - ۱۳۴۱ - سرگذشتنامه. عرفان، متون قدیمی تا قرن ۱۴
شناسه افزوده:	مقدادی اصفهانی، علی، ۱۳۰۳، گردآورنده
رده‌بندی کنگره:	BP ۲۸۴ / ۳
رده‌بندی دیویی:	۲۹۷ / ۸۲
شماره کتابشناسی ملی:	۹۰۱۸۷۵۸

دفتر و فروشگاه مرکزی: خیابان انقلاب، فخر رازی، شهدای ژاندارمری غربی، شماره ۸۸، تلفن ۶۶۴۸۵۱۱۴
فروشگاه ۱: خیابان جمهوری، مقابل خیابان صف، شماره ۲۳۰، تلفن ۳۳۹۳۰۳۹۰

سایت: jomhooripub.com
اینستاگرام: jomhooripublication
ایمیل: nashre.jomhoori@gmail.com





فهرست مطالب

مقدمه	۱۳
شرح حال عارف واصل و عالم ربانی مرحوم حاج شیخ نجم‌الدین علی مقدادی اصفهانی رضوان	
الله علیه	۱۹
سیره مرحوم حاج شیخ	۲۵
ارتباط با امام (ع)	۴۱
سایر نظرات مرحوم حاج شیخ	۴۹
مهم‌ترین توصیه‌های حاج شیخ به مریدان و دوستان	۵۳
گزیده‌ای از نظرات و گفته‌های مرحوم حاج شیخ حسنعلی نخودکی	۵۵
اشعار	۶۱
اشعاری که چند تن از دوستان شیخ در وصف ایشان سروده‌اند	۸۳
نامه‌ها	۸۹
حکایات و کرامات	۱۰۷
سخنرانی‌ها	۱۲۱



مقدمه

بسم الله الرحمن الرحيم

مردان خدا میل به هستی نکنند خودبینی و خویشتر پرستی نکنند
حمد و سپاس خدای یکتای متعال را که این بنده حقیر را در خانواده‌ای از اولیاء
خودش و در دامن عارفی واصل و مریدی مجاهد الی الله مرحوم حاج شیخ نجم الدین
علی مقدادی اصفهانی به دنیا آورد، ولی هر چند به علت کاهلی و نداشتن قابلیت و
عدم توفیق نتوانستم از فیوضات آن مرد الهی بهره‌ای ببرم اما خوشحالم که سال‌های
زیادی در کنارشان مشغول خدمت بودم، هر چند که خادم لایقی نبودم.
اکنون خدا را شاکرم که توفیق یارم شد و توانستم خلاصه‌ای از حالات و شرح
زندگانی و برخی از آثار به جا مانده‌ی آن عارف الهی و عاشق سوخته‌ی مولای متقیان
و سایر اهل بیت رسول الله ﷺ را جمع‌آوری نموده و به طالبان راه حق و حقیقت
عرضه نمایم. که گفته‌اند:

آب دریا را اگر نتوان کشید هم به قدر تشنگی باید چشید

آن مرحوم تنها فرزند ذکور و جانشین عالم ربّانی و عارف صمدانی مرحوم حاج
شیخ حسنعلی اصفهانی (آیت الله نخودکی) ^۱ بوده که دیر زمانی نیست که از میان

۱. مرحوم حاج شیخ حسنعلی اهل اصفهان بوده و تا قبل از انقلاب به نام اصفهانی مشهور بودند لیکن



رفته و به ملکوت اعلا پیوسته‌اند. سال‌ها مردم این سرزمین، حتی خارج از این مرز و بوم از آثار خیرات و برکاتش بهره‌مند بودند. او مردی بود که عمری همچو شمع سوخت تا چراغ راه سالکان طریق حق، و روشنی‌بخش دل‌های مردم صاحب‌دل و دستگیر کسانی باشد که طبعشان تاریکی این فضای مادی و ظلمانی را پسند نکرده و از آن گریزان بودند. گرانمایه و بزرگمردی که در ظاهر و باطن دستگیر دوست و دشمن و شفابخش جسم و جان و آلام دردمندان و نیازمندان بود. انسانی که دست ولایت مولایش از آستین او بیرون آمده تا عاشقان طریق ولایت را دستگیری و تشنگان بزم محبت را سقایت کند و از تفضل و عنایت الهی که از طریق استادش به او رسیده بود بر مُلک و ملکوت این عالم اشراف داشت، البته آن را از همگان حتی نزدیکان پنهان می‌داشت. این مرد بزرگ از نوادر اولیایی بود که در نوجوانی به کمالات معنوی دست یافته و یک پیر طریقت کاملی گشته بود. چون پدر بزرگوار و پیرش آن چه مقام معنوی داشت به او منتقل نموده بود و این موضوع را به برخی از ارادتمندان و نزدیکانش فرموده بود من آن چه را داشتم به علی دادم و اکنون او مقام من را دارد ولی مرحوم شیخ هرگز راجع به توانایی‌های خود سخن نمی‌گفت و به عکس اگر کسی از نزدیکان هم با قرائنی به معنویت او پی می‌برد سعی می‌کرد آن مطلب را از ذهن او پاک کند. البته این روش همه مردان خدا بوده که سعی می‌کردند خود را از دیده‌ها پنهان کنند مگر در مواردی استثنایی که به آن مامور می‌شدند مانند شیخ فریدالدین عطار نیشابوری رحمه‌الله که خودش در کتاب مظهرالعجایب می‌فرماید:

حضرت شاهم بیامد جام داد	در میان عاشقانم نام داد
نام من «عطار» گفت و گفت گو	از من و، از غیر من زنهار جو
زان که عطاری تو در دکان من	هر چه خواهندت بده از جام من
حق تعالی گنج اسرارم بداد	در درون من معانی را گشاد
از من اسرار خدا شد آشکار	از حدیثم نی بنالد زار زار

۱۲ بعد از انقلاب در پوسترها و مکتوباتی که اسامی علمای صد سال اخیر آمده بود نام ایشان به خاطر این که دو سال از اواخر عمرشان در قریه‌ای به نام نخودک زندگی می‌کردند به نام آیت‌الله نخودکی آمده بود و به همین جهت به این نام مشهور شدند.

از نبی باشد تو را ایمان درست وز علی باشد تو را عرفان درست

در غیر این صورت همه عرفا حتی المقدور مقام و توانایی‌های خود را کتمان می‌کردند تا جایی که برخی از آن‌ها طوری زندگی می‌کردند که حتی بعد از وفات نیز اثری از آن‌ها نماند، نمونه آن مرحوم بابا رستم بختیاری^۱ است که استاد مرحوم حاج محمد صادق تخت فولادی است و مرحوم حاج محمد صادق هم استاد مرحوم حاج شیخ حسنعلی اصفهانی می‌باشد، ولی مرحوم بابا رستم در زمان حیاتش گمنام بوده و بعد از وفات هم حتی مقبره او که در صحن حرم امامزاده شهرضا نزدیک اصفهان بوده اثری از آن باقی نمانده است.

لذا مرحوم حاج شیخ علی مقدادی^۲ نیز این رویه را عمل می‌کردند و خود را به صورت ظاهر بی‌اطلاع از مسائل باطنی و عرفانی معرفی می‌کردند و به اشخاصی که برای مشکلاتشان مراجعه می‌کردند، می‌فرمود: دستوراتی را که می‌دهم از استادم می‌باشد که به من گفته‌اند این‌طور بگو و مربوط به من نمی‌شود و اثر آن با خداست، و به این ترتیب باطن خود را پنهان می‌کردند.

بعد از رحلت هم چون در داخل شهر مشهد محلی برای دفن با مشخصاتی که در وصیت‌نامه‌شان آمده بود امکان‌پذیر نشد، بالاچاره در خارج شهر در قریه فارمد در جوار مقبره شیخ ابوعلی فارمدی^۳ به طور غریبانه به خاک سپرده شدند، که این است روش حیات و ممات اکثر عاشقان امیرالمؤمنین حضرت علی بن ابی‌طالب صلوات الله و سلامه علیهما، روحشان شاد باد.

از ایشان دو جلد کتاب به چاپ رسیده که در آن شرح حال و نظرات و مقامات مرحوم پدرشان و اساتید پدرشان و برخی دیگر از بزرگان آمده که همگی تقریباً گمنام و ناشناخته بوده‌اند، و به این دلیل نام کتاب را نشان از بی‌نشان‌ها گذاشتند که تاکنون چهل و سه مرتبه با تیراژ بالا به چاپ رسیده و این در حالی است که خود مرحوم حاج شیخ علی مقدادی اصفهانی از اکثر آن علمایی که در آن کتاب ذکر شده گمنام‌تر بودند. البته منظور از گمنامی در این جا تنها شناختن اسمی نمی‌باشد بلکه گمنامی از نظر

مقامات علمی و معنوی و شخصیتی ایشان است لذا مصمم شدم به سپاس خدمتی که ایشان در تهیه و انتشار کتاب نشان از بی‌نشان‌ها به جامعه نمودند که علاوه بر معرفی چهره‌هایی از عرفا و روحانیون مُبرّز باعث شدند که عده‌ای از خوانندگان این کتاب به خصوص از طبقه جوان تغییر حال داده و به مبانی اسلامی پایبند شوند.

لذا ما هم به این نتیجه رسیدیم که با شرح احوالات و زندگانی و سیره ایشان و جمع‌آوری برخی از آثار و نوشته‌ها و چاپ تعدادی از سخنرانی‌هایی که به مناسبت‌های مختلف نموده بودند کتابی به نام نشانی از آخرین بی‌نشان‌ها تهیه نموده تقدیم مشتاقان طریقه‌ی سیر و سلوک الهی قرار دهیم. که به قول مرحوم حاج میرزا حبیب خراسانی:

گر نیستی از عاشقان از عاشقی افسانه کن

خون دل از چشمت روان نبود اناری دانه کن

به امید این که اگر خواننده‌ای هم تغییر حال داده و در راه صراط مستقیم که همانا ولایت امیرالمؤمنین (علیه السلام) می‌باشد قرار گرفت بهره‌ای نیز نصیب بنده حقیر و دیگر دست‌اندرکاران این مجموعه گردد. البته همان‌طور که بعد در شرح حال خواهد آمد از ایشان یک تفسیر عرفانی از قرآن مجید تا سوره‌ی منافقون نیز به جا مانده که جمع‌آوری و تنظیم آن جهت چاپ احتیاج به زمانی طولانی دارد، لذا نتوانستیم فعلاً اقدامی بکنیم، امیدوارم اگر عمری باقی بود و توفیق یارمان شد بعداً آن را در چند مجلد به چاپ برسانیم.

هرچند این کتاب با کتاب نشان از بی‌نشان‌ها که مرحوم حاج شیخ تألیف کرده‌اند قابل مقایسه نیست، که گفته‌اند: میان ماه من تا ماه گردون تفاوت از زمین تا آسمان است، ولی به هر حال برگ سبزی است تحفه درویش. قابل ذکر است که این کتاب در صدمین سال تولّد مرحوم شیخ (به هجری قمری) آماده چاپ گردید.

در این جا لازم می‌دانم از همکاری برادر بزرگوارم جناب آقای سید محمد جزایری الموسوی که از بستگان و از نزدیک‌ترین افراد به مرحوم حاج شیخ بوده و از معنویات ایشان بهره‌مند گشته‌اند و در تنظیم و تصحیح این کتاب زحمت زیادی متحمل شدند تقدیر و تشکر نمایم. امیدوارم خداوند بر پرکات عمر ایشان بیفزاید.

هم‌چنین از جناب آقای حاج حسن اسدی مدیریت محترم انتشارات جمهوری که قبول زحمت نموده و عهده‌دار چاپ این کتاب شده‌اند کمال تشکر را دارم. در خاتمه مناسب دیدم این دو بیت را که از میزرائصیر طرب اصفهانی می‌باشد در این جا بیاورم:

گوشه‌نشینان فقر پادشه عالمند راهنوردان عشق خضر مسیحا دمنند
پَرَنه، با جبرئیل در همه جا هم‌پَرَنند دَم‌نَه، با روح القدس در همه دم همدمنند
و بالاخره یک بیت شعری را که مرحوم شیخ در کتاب نشان از بی‌نشان‌ها آورده‌اند من هم در این جا به عنوان حسن ختام می‌آورم.

هر عنایت که داری ای درویش هدیه‌ی حق شمر نه‌کدیه خویش
در پایان از خوانندگان محترم تقاضا دارم که هر اشتباه یا ایرادی در مورد این کتاب به نظرشان رسید با نظر اغماض برخورد نموده و به حساب پایین بودن سطح سواد و اطلاعات این جانب منظور نمایند.

والسلام علیکم ورحمة الله وبرکاته
حسنعلی مقدادی اصفهانی
غدیرخم ۱۴۴۳ هجری قمری (تیرماه ۱۴۰۱ ه. ش)